

Περιεχόμενα

1. ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΤΕ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΣΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ	ΤΑ ΝΕΑ 16/10/2021 σελ.35,40,41
2. ΑΝΟΙΞΕ Η ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΠΑ ΤΑ ΔΑΣΙΚΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ...	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 16/10/2021 σελ.1,14
3. ΝΕΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΘΕΣΕΩΝ ΣΕ ΛΑΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΜΕ...	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 16/10/2021 σελ.21,24
4. ΠΑΝΟΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	ΤΑ ΝΕΑ 16/10/2021 σελ.1,35,37
5. ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΒΕΑ 01/10/2021 σελ.47-49

1. ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΤΕ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΣΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 35



Ο νέος ΕΝΦΙΑ φέρνει ανακατανομή φορολογικών βαρών άνω των 500 - 600 εκατ. ευρώ. Για την πλειονότητα των ιδιοκτητών ακινήτων θα υπάρξει ελάφρυνση το 2022

Ο κύριος και ο συμπληρωματικός φόρος θα υπολογίζονται για κάθε ακίνητο ξεχωριστά με βάση μία νέα ενιαία κλίμακα με περισσότερους συντελεστές

Ο συμπληρωματικός ΕΝΦΙΑ ενσωματώνεται στον κύριο φόρο και θα επιβάλλεται στην περίπτωση που ένα ακίνητο έχει αξία άνω των 200.000 ή 250.000 ευρώ

Διατηρούνται οι μειώσεις του φόρου ακινήτων 50% και 100% για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες

ΑΚΙΝΗΤΑ

ΞΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ Ο ΕΝΦΙΑ

Όλα τα «σενάρια» για τις αλλαγές στον φόρο ακίνητης περιουσίας
■ Ποια μοντέλα «τρέχουν» με βάση τις νέες αντικειμενικές αξίες

Τη δύσκολη άσκηση υπολογισμού του νέου ΕΝΦΙΑ που θα κληθούν να πληρώσουν το 2022 οι ιδιοκτήτες ακινήτων επιχειρούν να λύσουν στο υπουργείο Οικονομικών, με το θέμα να βρίσκεται στο επίκεντρο των διαβουλεύσεων που θα έχει την ερχόμενη εβδομάδα το οικονομικό επιτελείο με τους θεσμούς στο πλαίσιο της 12ης αξιολόγησης σε καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας. Η ειδική ομάδα εργασίας που έχει αναλάβει να ξεμερδέ-

ψει το «κουβάρι» γράφει - σβήνει τη νέα κλίμακα υπολογισμού του φόρου ακινήτων στην οποία έχει ενσωματωθεί ο συμπληρωματικός ΕΝΦΙΑ και παράλληλα «τρέχει» διάφορα μοντέλα με βάση τις νέες αντικειμενικές αξίες των ακινήτων σε όλη τη χώρα. Στόχος είναι ο περιορισμός ή και η πλήρης εξουδετέρωση των επιβαρύνσεων που προκύπτει από την αύξηση των αντικειμενικών αξιών και η ελάφρυνση για την πλειονότητα των φορολογούμενων ειδικά για όσους

έχουν στην κατοχή τους μεσαία ακίνητη περιουσία. Ο νέος ΕΝΦΙΑ θα αποδίδει στο ελληνικό Δημόσιο 2,5 δισ. ευρώ, όσα ακριβώς αναμένεται να αποδώσει και ο ΕΝΦΙΑ του 2021. Η «καμπάνα» του φόρου ακινήτων θα χτυπήσει το 2022 για τους ιδιοκτήτες ακινήτων που έχουν ακίνητη περιουσία σε ακριβές περιοχές, οι οποίες εντάχθηκαν στο αντικειμενικό σύστημα.

ΣΕΛ/ΔΕΣ 40-41

1. ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΤΕ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΣΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 40



«ΞΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ» Ο ΝΕΟΣ ΕΝΦΙΑ Όλα τα «σενάρια» για τις αλλαγές στον φόρο ακινήτων

Στο υπουργείο Οικονομικών «τρέχουν» διάφορα μοντέλα με βάση τις νέες αντικειμενικές αξίες ώστε να βρουν τη νέα κλίμακα υπολογισμού του φόρου

Το «κουβάρι» του νέου ΕΝΦΙΑ προσπαθούν να «ξετυλίξουν» στο υπουργείο Οικονομικών, υπό το πρίσμα των νέων δεδομένων που διαμορφώνονται στην οικονομία.

Η άσκηση είναι ιδιαίτερα δύσκολη και η 18μελής ειδική ομάδα εργασίας που έχει αναλάβει να τη λύσει γράφει-σβήνει τη νέα κλίμακα υπολογισμού του φόρου ακινήτων στην οποία έχει ενσωματωθεί ο συμπληρωματικός ΕΝΦΙΑ και παράλληλα «τρέχει» διάφορα μοντέλα με βάση τις νέες αντικειμενικές αξίες των ακινήτων σε όλη τη χώρα και τα εξής δεδομένα:



ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ
ΒΟΥΡΓΑΝΑ

Ο νέος ΕΝΦΙΑ θα αποδίδει στο ελληνικό Δημόσιο 2,5 δις. ευρώ, όσα ακριβώς αναμένεται να αποδώσει και ο ΕΝΦΙΑ του 2021.

Θα υπάρξει ανακατανομή φορολογικών βαρών συνολικού ύψους 500-600 εκατ. ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι κάποιοι ιδιοκτήτες ακινήτων θα επιβαρυνθούν λιγότερο συγκριτικά με το 2021 και κάποιοι περισσότερο. Ιδιοκτήτες ακινήτων που έχουν στην κατοχή τους πολλά ακίνητα μι-

Η ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ Σύμφωνα με τις αντικειμενικές αξίες που ισχύουν



1. ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΤΕ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΣΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 41



κτής αξίας της τάξης των 50.000-60.000 ευρώ το καθένα θα δουν τον λογαριασμό του ΕΝΦΙΑ να «ξεφουσκώνει» το επόμενο έτος λόγω της συγχώνευσης του συμπληρωματικού φόρου ακινήτων με τον κύριο φόρο. Η καμπάνα του ΕΝΦΙΑ θα χτυπήσει το 2022 για τους ιδιοκτήτες ακινήτων μεγάλης αξίας, άνω των 200.000-250.000 ευρώ το καθένα, με βάση τις νέες αντικειμενικές αξίες και ειδικά για τους έχοντες ακίνητη περιουσία σε περιοχές που εντάχθηκαν για πρώτη φορά στο αντικειμενικό σύστημα.

Θα υπάρξει ελάφρυνση για την πλειονότητα των ιδιοκτητών ακινήτων.

Το βασικό σενάριο που βρίσκεται στο τραπέζι προβλέπει ότι από το νέο έτος ο κύριος και ο συμπληρωματικός φόρος θα υπολογίζονται για κάθε ακίνητο ξεχωριστά με βάση μια νέα ενιαία κλίμακα με περισσότερους συντελεστές σε σχέση με το σημερινό καθεστώς, οι οποίοι θα αυξάνονται

ανάλογα με την τιμή ζώνης της περιοχής όπου βρίσκεται το ακίνητο και την αξία του.

Ο συμπληρωματικός ΕΝΦΙΑ θα επιβάλλεται στην περίπτωση που ένα ακίνητο έχει αξία άνω των 200.000 ή 250.000 ευρώ και όχι στο σύνολο της περιουσίας όπως προβλέπει το ισχύον σύστημα, πράγμα που σημαίνει ότι θα προκύψουν μεγάλες ελαφρύνσεις για ιδιοκτήτες ακινήτων που η συνολική αξία της περιουσίας τους υπερβαίνει τις 250.000 ευρώ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ. Για παράδειγμα, ιδιοκτήτης με τρία ακίνητα αντικειμενικής αξίας 200.000 ευρώ το καθένα πληρώνει σήμερα συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ 1.550 ευρώ ενώ με το νέο σύστημα υπολογισμού του φόρου ο συγκεκριμένος ιδιοκτήτης δεν θα πληρώνει συμπληρωματικό φόρο και θα έχει ελάφρυνση.

Ο αριθμός των ιδιοκτητών ακινήτων που θα πληρώσουν λιγότερο ΕΝΦΙΑ το 2022 θα είναι πολλαπλάσιος συγκριτικά με τον αριθμό των ιδιοκτητών που θα επιβαρυνθούν.

Η νέα κλίμακα υπολογισμού του φόρου ακινήτων θα έχει περισσότερα κλιμάκια. Με το σπάσιμο των κλιμακίων το υπουργείο Οικονομικών στοχεύει στην ακύρωση της διόγκωσης του φορολογικού βάρους από την αναπροσαρμογή των αντικειμενικών τιμών για τα χαμηλής και μεσαίας αξίας ακίνητα, και μάλιστα όπως έχει υποσχεθεί η κυβέρνηση ο λογαριασμός για την πλειονότητα των νοικοκυριών θα είναι ελαφρύτερος το 2022.

Οι ανατροπές στον ΕΝΦΙΑ αναμένεται να βρεθούν στο επίκεντρο των συζητήσεων που θα έχει το οικονομικό επιτελείο με τους επικεφαλής των θεσμών στις 19 και 20 Οκτωβρίου στο πλαίσιο της 12ης αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας σε καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας. Στις διαπραγματεύσεις αυτές αναμένεται να παρουσιαστεί ένα αρχικό σχέδιο, ενώ το τελικό σχέδιο αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή τέλη Νοεμβρίου με αρχές Δεκεμβρίου.

Σύμφωνα με πληροφορίες οι προωθούμενες αλλαγές στον ΕΝΦΙΑ του επόμενου έτους κινούνται στους ακόλουθους άξονες:

- Κατάργηση του καθεστώτος για τον τρόπο και τα κλιμάκια υπολογισμού του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ που επιβάλλεται με κλιμακωτούς συντελεστές από 0,15% έως 1,15% ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας. Από το 2022 οι φορολογούμενοι που έχουν στην κατοχή τους ακίνητα συνολικής αξίας άνω των 250.000 ευρώ δεν θα πληρώνουν επιπλέον φόρο όπως ισχύει σήμερα.

- Το ύψος του κύριου ΕΝΦΙΑ θα προκύπτει με βάση νέα κλίμακα και συντελεστές οι οποίοι θα αυξάνονται προοδευτικά ανάλογα με την τιμή ζώνης.

- Διατηρούνται οι μειώσεις 50% και 100% για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

- Ο ΕΝΦΙΑ θα πληρώνεται σε 10 ή 12 δόσεις, από Μάρτιο μέχρι Δεκέμβριο ή από Μάρτιο μέχρι Φεβρουάριο.



2. ΑΝΟΙΞΕ Η ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΙΚΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ

Μέσο: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 1



ΑΝΟΙΞΕ Η ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΙΚΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ

2. ΑΝΟΙΞΕ Η ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΠΑ ΤΑ ΔΑΣΙΚΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ

Μέσο: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 14



Τελευταία ευκαιρία για τα δασικά αυθαίρετα!

■ Ανοίξε η πλατφόρμα στο Κτηματολόγιο για την υπαγωγή τους σε διαδικασία τακτοποίησης με παράβολο 250 ευρώ



Του **Βασίλη Παπακωνσταντόπουλου**
vpapakonstantopoulos@dimokratianews.gr

Τη δυνατότητα να σώσουν προσωρινά το δασικό τους αυθαίρετο με την καταβολή παράβολου ύψους 250 ευρώ έχουν πλέον και με τη βούλα χιλιάδες ιδιοκτήτες, καθώς άνοιξε η ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα στον ιστότοπο της «Ελληνικό Κτηματολόγιο». Με την υποβολή της αίτησης οι πολίτες εξασφαλίζουν άμεσα αναστολή όλων των διοικητικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής εξαίρεσης από την κατεδάφιση. Αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 4685/2020 (Οι-

κιστικές πυκνώσεις) μπορεί να υποβάλει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον ή δικαίωμα. Οι ενδιαφερόμενοι εισέρχονται στην εφαρμογή με τους κωδικούς πρόσβασης του TAXISnet. Για την υποβολή της αίτησης υπάρχουν πέντε βασικές προϋποθέσεις: α. Να συμπληρώσουν τα προσωπικά στοιχεία και στοιχεία επικοινωνίας στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας υποβολής αιτήσεων για την έναρξη της διαδικασίας υπαγωγής. β. Να συμπληρώσουν μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας τις γεωγραφικές συντεταγμένες (σε ΕΓΣΑ '87) των κορυφών του πολυγώνου της έκτασης/του γεωτεμαχίου. γ. Να συμπληρώσουν μέσω της δια-

δικτυακής πλατφόρμας τις γεωγραφικές συντεταγμένες (σε ΕΓΣΑ '87) των κορυφών του πολυγώνου του κτηρίου (κατοικία ή/και συνοδευούσα κατασκευή) που βρίσκεται εντός της έκτασης/του γεωτεμαχίου. δ. Να καταβάλουν υποχρεωτικά €-παράβολο ύψους 250 ευρώ ανά αίτηση. ε. Να συνυποβάλουν ηλεκτρονικώς τα απαραίτητα έγγραφα/στοιχεία.

Τακτοποίηση μόνο για κατοικίες
Ως οικιστικές πυκνώσεις ορίζονται οι συγκεντρώσεις κατοικιών, οι οποίες παρουσιάζουν εν τοπ πράγμασι λειτουργική ενότητα, λό-

γω της εγγύτητας μεταξύ τους και της εξιμπρέτησής τους από κοινά δίκτυα (όδευση, ενέργεια, ύδρευση κ.λπ.). Από την κατεδάφιση μπορούν να εξαιρεθούν οι κατοικίες που οχηματίζουν οικιστικές πυκνώσεις, εντός περιοχών που περιλαμβάνονται σε ανηρτημένους ή κυρωμένους δασικούς χάρτες. Η δυνατότητα, δηλαδή, προσωρι-

Οι 5 βασικές προϋποθέσεις για την υποβολή της αίτησης

νης εξαίρεσης από την κατεδάφιση και από άλλες διοικητικές κυρώσεις, παρέχεται μόνο για οικίες (όχι για άλλα κτίσματα) και τυχόν κατασκευές που είναι απολύτως απαραίτητες -λειτουργικά- στις κατοικίες.

Κτίσματα μη εξαιρετέα από την κατεδάφιση
Αυτό σημαίνει ότι εξαιρούνται και δεν μπορούν να υπαχθούν στον νόμο κτήρια που: 1) δεν έχουν τον χαρακτήρα κατοικίας ή κατασκευής συνοδευούσας την κατοικία, 2) έχουν ανεγερθεί μετά την 28/7/2011, 3) βρίσκονται σε περιοχές του δικτύου Natura 2000, σε σιγιάλο, ζώνη παραλίας, αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους κ.λπ., 4) βρίσκονται εντός περιοχών που είναι υποχρεωτικώς αναδασωτέες κι έχουν ανεγερθεί μετά την κήρυξη της αναδάσωσης και 5) η διατήρησή τους παρακωλύει τη διαφυγή των πολιτών ή την πρόσβαση πυροσβεστικών οχημάτων.

3. ΝΕΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΘΕΣΕΩΝ ΣΕ ΛΑΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 21



Νέα κριτήρια χορήγησης θέσεων σε λαϊκές αγορές με σχέδιο νόμου

Την προμοδότηση των νέων και πτυχιούχων με περισσότερα μόρια για τη διεκδίκηση μιας θέσης πωλητή σε λαϊκές αγορές προβλέπει το νομοσχέδιο του υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για το υπαίθριο εμπόριο, το οποίο κατατέθηκε χθες το πρωί στη Βουλή. Προβλέπεται επίσης η λειτουργία υπαίθριων αγορών πώλησης φαγητού, στις οποίες μάλιστα οι άδειες θα χορηγούνται και σε εταιρείες, με τη διαδικασία να προβλέπει πλειοδοτικό διαγωνισμό. Προβλέπεται ακόμη και εισαγωγή των τιμών εκκίνησης στην πλατφόρμα e-Καταναλωτής για καλύτερη ενημέρωση. **Σελ. 24**

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 24



Νέα κριτήρια χορήγησης θέσεων πωλητών σε λαϊκές αγορές

Πριμοδοτούνται νέοι πτυχιούχοι, άστεγοι και οικογένειες με παιδιά

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Την **πριμοδότηση** των νέων και πτυχιούχων με περισσότερα μόρια για τη διεκδίκηση μιας θέσης πωλητή σε λαϊκές αγορές προβλέπει το νομοσχέδιο του υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για το υπαίθριο εμπόριο, το οποίο κατατέθηκε χθες το πρωί στη Βουλή.

Πρόκειται για ρύθμιση με την οποία επιδιώκεται η παραμονή στους τόπους διαμονής νέων πτυχιούχων, οι οποίοι έχουν και αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Στο ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης η λειτουργία υπαίθριων αγορών πώλησης φαγητού (γνωστές κυρίως με τον αγγλικό όρο street food market), στις οποίες μάλιστα οι άδειες θα χορηγούνται και σε νομικά πρόσωπα, επομένως και σε εταιρείες, με τη διαδικασία να προβλέπεται πλειοδοτικό διαγωνισμό. Σε μια προσπάθεια δε καλύτερης οργάνωσης και κυρίως μεγαλύτερης διαφάνειας, οι διαδικασίες χορήγησης των αδειών προβλέπεται να γίνονται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, ενώ προκειμένου να έχει εικόνα ο καταναλωτής για τις τιμές των προϊόντων και κυρίως για τη διαμόρφωσή τους μέχρι το τέλος της ημέρας προβλέπεται και εισαγωγή των τιμών εκκίνησης στην πλατφόρμα e-Καταναλωτής.

Τα βασικότερα νέα στοιχεία που περιλαμβάνει το νομοσχέδιο είναι τα ακόλουθα:

• Αλλαγή του συστήματος μοριοδότησης με το οποίο χορη-



Μοριοδοτούνται με 35 μόρια όσοι είναι κάτω των 30 ετών, με τα μόρια να λιγοστεύουν και να φτάνουν τα 10 για τους άνω των 41 ετών.

Στο νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης η λειτουργία των street food market, όπου οι άδειες θα χορηγούνται και σε νομικά πρόσωπα.

γούνται οι άδειες στους παραγωγούς πωλητές στις λαϊκές αγορές. Συγκεκριμένα, μοριοδοτούνται με 35 μόρια όσοι είναι κάτω των 30 ετών, με τα μόρια να λιγοστεύουν και να φτάνουν τα 10 για τους άνω των 41 ετών. Μέχρι σήμερα λάμβαναν 10 μόρια

όσοι ήταν κάτω από 40 και άνω των 55 ετών. Επίσης λαμβάνεται υπόψη και για τους παραγωγούς πωλητές ο αριθμός των τέκνων (30 μόρια για τους **πολυτέκνους**, 20 για τους τριτέκνους και 10 για όσους έχουν 2 παιδιά), το εάν κάποιος ήταν άστεγος, ενώ στα καινούργια κριτήρια είναι αυτό του τίτλου σπουδών. Η κατοχή πανεπιστημιακού τίτλου σε αντικείμενο συναφές με την πρωτογενή παραγωγή πριμοδοτείται με 20 μόρια, ενώ το απολυτήριο Λυκείου με 5 μόρια. Οι τίτλοι σπουδών, ο αριθμός των παιδιών, η ηλικία, η οικογενειακή κατάσταση, ενδεχόμενη αναπηρία, αστεγία κ.ά. λαμβάνονται υπόψη στο σύστημα μοριοδότησης και στις άδειες των επαγγελματιών πωλητών, των πωλητών στις αγορές χειρο-

τεχνών - καλλιτεχνών κ.ά.

• Σε περίπτωση που η ημέρα διεξαγωγής της λαϊκής αγοράς συμπίπτει με επίσημη εθνική ή τοπική αργία μπορεί να μεταφέρεται η διεξαγωγή της σε άλλη ημέρα.

• Εισάγεται ο θεσμός των λεγόμενων πρότυπων λαϊκών αγορών. Ο χαρακτηρισμός μιας λαϊκής αγοράς ως πρότυπης απαιτεί κατ'ελάχιστο την ύπαρξη ομοιομορφίας των πάγκων, σταθερών υποδομών αποχέτευσης και ηλεκτροδότησης, κάδων ανακύκλωσης και χώρων αναψυχής. Στις πρότυπες λαϊκές αγορές μπορούν, επίσης, να δραστηριοποιούνται ελεύθερο επαγγελματίες με διαφορετικό αντικείμενο από τα προβλεπόμενα στο εν λόγω νομοσχέδιο.

• Εισάγεται ο θεσμός των υπαίθριων αγορών παρασκευής και πώλησης έτοιμου φαγητού (street food market). Πωλητές μπορεί να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα. Η χορήγηση της άδειας και η παραχώρηση θέσης γίνονται κατόπιν προκήρυξης για τη διενέργεια διαγωνισμού με κριτήριο την υψηλότερη οικονομική προσφορά.

• Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος «Ανοιχτή αγορά». Σε αυτό θα καταχωρίζονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις λαϊκές αγορές και εν γένει όλες τις υπαίθριες οργανωμένες αγορές.

• Κάθε πωλητής θα εισάγει μέχρι τις 8 το πρωί στην πλατφόρμα e-Καταναλωτής την τιμή εκκίνησης των προϊόντων που διαθέτει στη λαϊκή αγορά, καθώς και τη διαθέσιμη ποσότητα ανά προϊόν.

4. ΠΑΝΟΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 1



**ΠΑΝΟΣ
ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ**

*Υφυπουργός
Εργασίας
και καθηγητής
Πανεπιστημίου*

Σ. 37

4. ΠΑΝΟΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 35



ΠΑΝΟΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ: ΠΟΤΕ ΘΑ ΔΟΘΟΥΝ ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

ΣΕΛΙΔΑ 37



Πάνος Τσακλόγλου

Πότε θα δοθούν τα αναδρομικά και οι εκκρεμείς συντάξεις

Δεν αλλάζουν τα όρια ηλικίας για συνταξιοδότηση, διαβεβαιώνει ο υφυπουργός Εργασίας



ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ

Στις αρχές Νοεμβρίου θα έχει ολοκληρωθεί η καταβολή των αναδρομικών και στους νέους συνταξιούχους σε εφαρμογή του νόμου Βρούτση με τα νέα αυξημένα ποσοστά αναπλήρωσης, επισημαίνει ο υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Πάνος Τσακλόγλου σε συνέντευξή του στα «ΝΕΑ». Ο ίδιος προαναγγέλλει ευχάριστα νέα στο «μέτωπο» της απονομής εκκρεμών συντάξεων, τονίζοντας ότι από τις 18.000 απονομές συντάξεων τον μήνα θα φτάσουμε περίπου στις 30.000.

Παραπρέφεται «κύμα φυγής» στη σύνταξη και μεγάλη ανησυχία στους ασφαλισμένους εν όψει των θεσμοθετημένων αλλαγών στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης από το νέο έτος. Ποια είναι η θέση του υπουργείου;

Κύριε Γεωργιάκη, το ασφαλιστικό σύστημα έχει ανάγκη από σταθερούς κανόνες που αυξάνουν την αξιοπιστία του στα μάτια των πολιτών και όχι από συνεχείς παραμετρικές αλλαγές πελατειακού χαρακτήρα. Έχω τονίσει επανειλημμένως ότι τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης δεν πρόκειται να αλλάξουν και, επομένως, οι πολίτες δεν έχουν κανέναν λόγο να ανησυχούν. Θα συμβούλευα τους ασφαλισμένους, και ειδικά αυτούς με αρκετά έτη ασφάλισης, να μη βιαστούν να συνταξιοδοτηθούν, καθώς με τον νόμο Βρούτση τα ποσοστά αναπλήρωσης ειδικά μετά τα 35 έτη ασφάλισης είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικά. Πά-

ντος, θα ήθελα να επισημάνω ότι τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας δεν φανερώνουν κάποιο μεγάλο κύμα φυγής. Το πρώτο εξάμηνο του 2021 οι νέες αιτήσεις συνταξιοδότησης που κατατέθηκαν ανέρχονται σε 83.905, ενώ το αντίστοιχο νούμερο για το 2019, δηλαδή την τελευταία «κανονική» χρονιά προ πανδημίας, ήταν 79.887.

Ποιες εγγυήσεις παρέχει η κυβέρνηση στο νέο καθεστώς των επικουρικών συντάξεων που θα ισχύει από το νέο έτος για τους νεοεισερχομένους στην αγορά εργασίας;

Ο νόμος 4826/2021 για τη μεταρρύθμιση της επικουρικής ασφάλισης που ψηφίστηκε πρόσφατα περιέχει τέσσερις εγγυήσεις. Οι τρεις πρώτες προς τους ασφαλισμένους του νέου συστήματος και η τέταρτη προς τους ασφαλισμένους του υφισταμένου συστήματος. Η πρώτη, και πιο σημαντική, εγγύηση αφορά το ύψος της ελάχιστης επικουρικής σύνταξης που θα λάβει ο ασφαλισμένος του νέου συστήματος. Σύμφωνα με τον νόμο, η επικουρική σύνταξη κάθε συνταξιούχου του νέου συστήματος θα αντιστοιχεί στις καταβληθείσες εισφορές και στις αποδόσεις των επενδύσεών του. Η δεύτερη εγγύηση προς τους ασφαλισμένους του νέου συστήματος προβλέπει ότι σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας ή ελάχιστη επικουρική σύνταξη θα αντιστοιχεί στις εισφορές δεκαπενταετίας ανειδίκευτου εργατή. Φυσικά, αν οι εισφορές του ασφαλισμένου και οι αποδόσεις των επενδύσεών του αντιστοιχούν σε υψηλότερη επικουρική σύνταξη, καταβάλλεται αυτή. Η τρίτη εγγύηση προς τους ασφαλισμένους του νέου συστήματος προβλέπει ότι όταν δεν συμπληρώνεται δεκαπενταετία ασφαλιστικού βίου, η πραγματική αξία των εισφορών που έχουν καταβληθεί (αλλά όχι οι αποδόσεις τους) επιστρέφεται στον ασφαλισμένο.

Έχει ψηφιστεί από τον Φεβρουάριο του 2020 ο νόμος Βρούτση – με τα αυξημένα ποσοστά αναπλήρωσης – και ακόμη δεν έχει εφαρμοστεί, σε χιλιάδες νέους συνταξιούχους (μετά τον Οκτώβριο του 2019) με πένω από 30 συντάξια έτη. Γιατί;

Στις αρχές Οκτωβρίου άνοιξε ειδική πλατφόρμα στον ΕΦΚΑ για άμεση και προσωποποιημένη πληροφόρηση των συνταξιούχων σχετικά με τον επανοπολογισμό των συντάξεών τους. Μέσω της πλατφόρμας αυτής, όλοι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερωθούν για το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης των αναδρομικών τους και για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η αίτησή τους, σε περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση. Από την ενημέρωση που έχουμε από τον ΕΦΚΑ, προκύπτει ότι στις αρχές Νοεμβρίου η εκκα-

θάριση θα ολοκληρωθεί για το σύνολο των ασφαλισμένων αυτής της κατηγορίας.

Το στοίχημα για τη μείωση των εκκρεμών συντάξεων;

Το ζήτημα των εκκρεμών συντάξεων έχει απόλυτη προτεραιότητα. Το υπουργείο Εργασίας εφαρμόζει μια σειρά από παράλληλα μέτρα με στόχο τη δραστική απομείωσή τους. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, ο ρυθμός απονομής συντάξεων έχει σχεδόν διπλασιαστεί σε σχέση με το 2019, ενώ ταυτόχρονα έχουν μειωθεί οι εκκρεμείς συντάξεις κατά περίπου 45.000. Εκτιμούμε ωστόσο ότι ο αριθμός απονομών συντάξεων θα αυξηθεί σημαντικά με την ένταξη στην παραγωγική λειτουργία των πιστοποιημένων δικηγόρων και λογιστών, στις αρχές του επόμενου μήνα. Η εκτίμηση του ΕΦΚΑ είναι ότι από τις 18.000 απονομές συντάξεων τον μήνα θα φτάσουμε περίπου στις 30.000.

Ποιες είναι οι επιπτώσεις της πανδημίας στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας;

Η πανδημία «κάτεβασε τους διακόπτες» της παγκόσμιας οικονομίας. Στην Ελλάδα, που βρισκόταν σε φάση ανάπτυξης μετά τη δεκαετή οικονομική κρίση, η πανδημία και τα μέτρα αντιμετώπισής της προκάλεσαν μείωση του ΑΕΠ κατά 8,2%. Εως τώρα ο ΕΦΚΑ, τα δύο χρόνια της πανδημίας, έχει επιχορηγηθεί με περίπου 2 δισ. ευρώ για την κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών, αφού το κράτος μεταπάτησε σε οιονεί εργοδότης σημαντικές τμήματες του πληθυσμού. Αυτό το ποσό έρχεται να προστεθεί στα 15 δισ. ευρώ που λαμβάνει από τον κρατικό προϋπολογισμό ετπείσως ο ΕΦΚΑ για τη στήριξη του συνταξιοδοτικού συστήματος. Αντλαμβάνεστε, επομένως, ότι έγινε μεγάλη προσπάθεια προκειμένου να υγειονομική κρίση να μην επηρεάσει τη λειτουργία του ασφαλιστικού μας συστήματος.

Είπε

Οι ασφαλισμένοι και ειδικά εκείνοι με αρκετά έτη ασφάλισης να μη βιαστούν να συνταξιοδοτηθούν

Ο ΕΦΚΑ στα δύο χρόνια της πανδημίας έχει επιχορηγηθεί με περίπου 2 δισ. ευρώ

Ο νόμος 4826/2021 για τη μεταρρύθμιση της επικουρικής ασφάλισης παρέχει εγγυήσεις

5. ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ

Μέσο: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΒΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 01/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 47



Του Κώστα Βουσαδάκη

Το νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ»

Με στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση 50.000 κατοικιών προκηρύσσεται το φθινόπωρο το νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ», με ποσοστά ενίσχυσης έως 75% και συνολικό προϋπολογισμό 1 δις ευρώ.



Παράλληλα η αγορά βρίσκεται εν αναμονή των προκηρυσμένων προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας σε επιχειρήσεις (με προϋπολογισμό, κατά τις υπάρχουσες πληροφορίες, 500 εκατ. ευρώ), στον τουριστικό τομέα, αλλά και σε κτίρια του δημοσίου.

Το νέο «Εξοικονομώ» για κατοικίες θα δίνει έμφαση στα φτωχά νοικοκυριά και στις περιοχές που αντιμετωπίζουν δυσμενέστερες καιρικές συνθήκες, καθώς οι αιτήσεις θα αξιολογούνται με μοριοδότηση ενεργειακών, οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων. Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος, σύμφωνα με τις

ανακοινώσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έχουν ως εξής:

- Τα ποσοστά επιδότησης των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης κλιμακώνονται ως εξής:

- Για ατομικό εισόδημα έως 5.000 ευρώ και οικογενειακό έως 10.000 ευρώ, ποσοστό 75%.
- Από 5.000-10.000 ευρώ ατομικό και 10.000-20.000 οικογενειακό, ποσοστό 70%.
- Από 10.000-20.000 ευρώ ατομικό και 20.000-30.000 ευρώ οικογενειακό, ποσοστό 55%.

5. ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ

Μέσο: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΒΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 01/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 48



Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ



- Από 20.000-30.000 ευρώ ατομικό και 30.000-40.000 ευρώ οικογενειακό, ποσοστό 45%.
- Από 30.000-50.000 ευρώ ατομικό και 40.000-60.000 ευρώ οικογενειακό, ποσοστό 40%.
 - Στο πρόγραμμα μπορούν να ενταχθούν ιδιοκτήτες (όσοι έχουν εμπράγματο δικαίωμα) για την κύρια κατοικία τους ή για νοικιασμένο σπίτι που χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία. Στη δεύτερη περίπτωση η επιδότηση είναι 40%, ανεξαρτήτως εισοδήματος.
 - Ο μέγιστος επιλέξιμος προϋπολογισμός των επενδύσεων είναι 0,9 ευρώ ανά κιλοβατώρα εξοικονομούμενης ενέργειας ανά τετραγωνικό, και 180 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο της κατοικίας (όποιο από τα δύο είναι μικρότερο) και με ανώτατο πλαφόν σε κάθε περίπτωση τα 28.000 ευρώ.
 - Δημιουργείται ξεχωριστός προϋπολογισμός ύψους 100 εκατ. ευρώ για τα ενεργειακά ευάλωτα νοικοκυριά μέσω του οποίου –μεταξύ άλλων– θα παρέχονται εγγυήσεις στις τράπεζες, προκειμένου να εκταμιεύσουν τα δάνεια που θα καλύψουν την ιδιωτική συμμετοχή στις επενδύσεις.
 - Προτεραιότητα ένταξης θα δίνεται σε ΑμεΑ, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια ανέργους, **πολύτεκνους**, νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα, κτίρια που κατατάσσονται σε χαμηλότερη ενεργειακή κλάση και βρίσκονται σε περιοχές με υψηλότερες ανάγκες θέρμανσης, καθώς και παλαιότερες κατασκευές.
 - Τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων και τα αντίστοιχα ποσοστά βαρύτητας είναι:
 - Το κόστος εξοικονόμησης ενέργειας (50%).

- Η υφιστάμενη ενεργειακή κλάση του ακινήτου (5%).
- Οι βαθμομέρες θέρμανσης (7%).
- Η παλαιότητα κατασκευής (3%).
- Το ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα (15%).
- Το πλήθος των εξαρτώμενων τέκνων (5%).
- Μονογονεϊκή οικογένεια (5%)
- Μακροχρόνια άνεργος (5%)
- ΑμεΑ (5%)

Καταργείται επίσης η ένταξη με σειρά προτεραιότητας που ίσχυε στο προηγούμενο πρόγραμμα.

- Οι εργασίες θα πρέπει να ολοκληρωθούν σε διάστημα 12 μηνών από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής (στόχος είναι η έκδοση των αποφάσεων ως το τέλος του χρόνου). Εκτός από τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας θα επιδοτούνται η έκδοση των ενεργειακών πιστοποιητικών και της ηλεκτρονικής ταυτότητας (που θα είναι υποχρεωτική), οι αμοιβές των μηχανικών, και οι απαιτούμενες άδειες.

- Η πλατφόρμα υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων θα λειτουργεί στο Τ.Ε.Ε. και θα μείνει ανοιχτή για έναν μήνα, προκειμένου να υπάρχει χρόνος προετοιμασίας.

- Καταργείται η δυνατότητα υποβολής αιτήσεων για παρεμβάσεις αποκλειστικά σε κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικιών. Επίσης δεν περιλαμβάνεται στις επιλέξιμες παρεμβάσεις η αναβάθμιση του ανελκυστήρα και η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού, για τα οποία θα υπάρξουν ξεχωριστά προγράμματα.

- Εξακολουθούν να ισχύουν τα φορολογικά κίνητρα (φοροαπαλα-

5. ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ

Μέσο: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΒΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 01/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/10/2021

Σελίδα: 49



γές) για όσους δεν εντάσσονται στο νέο «Εξοικονομώ».

- Επιτυγχάνεται υπέρβαση κατά 108% του ετήσιου στόχου για την εξοικονόμηση ενέργειας από παρεμβάσεις σε κτίρια.

- Εκτιμάται ότι θα υπάρξει ενεργειακή αναβάθμιση 50.000 νοικοκυριών, όταν το μέγιστο που έχει επιτευχθεί σε προηγούμενα προγράμματα είναι περί τα 40.000 νοικοκυριά.

- Με στόχο την αποδοτικότερη απορρόφηση κονδυλίων, η κατανομή τους θα γίνεται ανά περιφερειακή ενότητα (νομό) και όχι ανά περιφέρεια, όπως γινόταν στο παρελθόν.

- Περιορίζεται ο αριθμός των αιτήσεων ανά υφελούμενο σε μία αίτηση. Δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο όσοι έχουν εμπράγματο δικαίωμα στο ακίνητο το οποίο αποτελεί την κύρια κατοικία τους.

- Με στόχο την ψηφιοποίηση του κράτους και τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, η Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας καθίσταται υποχρεωτική και επιδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος.

- Δημιουργείται λίστα επιλαχόντων για τη διασφάλιση της απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων και αύξηση των δικαιούχων.

Για τα κτίρια του δημοσίου προωθείται η εφαρμογή του προγράμματος «Ηλέκτρα», που θα συμβάλει στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια, όπως σχολεία, νοσοκομεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων και κτίρια γραφείων φορέων της γενικής κυβέρνησης. Για τη χρηματοδότηση του προγράμματος υπεγράφη νέα δανειακή σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία συνιστά τη μεγαλύτερη στήριξη που έχει παράσχει η Ε.Τ.Επ. για έργα ενεργειακής απόδοσης στα 58 χρόνια δράσης της στην Ελλάδα. Σε αυτό το πλαίσιο, σκοπός του προγράμματος «Ηλέκτρα», συνολικού προϋπολογισμού 500 εκατ. ευρώ, είναι η εξοικονόμηση 230.000 MWh έως το τέλος του 2025, προκειμένου να επιτευχθεί η σταδιακή μετατροπή των κτιρίων σε υψηλής ενεργειακής απόδοσης.

Οι προϋποθέσεις για ένταξη στο πρόγραμμα είναι τα κτίρια:

- Να υφίστανται νόμιμα και να διαθέτουν ηλεκτρονική ταυτότητα κτιρίου.
- Να ανήκουν στην ιδιοκτησία του αντίστοιχου φορέα, ή να υπάρχει ενεργό παραχωρητήριο που διασφαλίζει αυτό το καθεστώς για τουλάχιστον 10 χρόνια μετά το πέρας της υλοποίησης της ενεργειακής αναβάθμισης.
- Να κατατάσσονται στην υφιστάμενη κατάστασή τους σε κατηγορία ενεργειακής απόδοσης από Γ' έως και Η'.
- Να είναι κτίρια που έχουν ανεγερθεί πριν από την έγκριση και εφαρμογή του Κ.ΕΝ.Α.Κ.
- Να διαθέτουν Δελτίο Πρωτοβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να ισχύουν τα ακόλουθα:

- Η αίτηση υποβάλλεται για το σύνολο του κτιρίου.
- Μετά το πέρας των εργασιών της ενεργειακής αναβάθμισης πρέπει:
 - ◊ Να διασφαλίζεται η λειτουργία του κτιρίου τουλάχιστον για 8 μήνες τον χρόνο – να μην είναι κενό.
 - ◊ Να διασφαλίζεται έτσι η λειτουργία και συντήρησή του έργου για 5 χρόνια ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Ως προς τις παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδο-



σης των κτιρίων, αυτές αφορούν

- θερμομονώσεις,
- αντικαταστάσεις κουφωμάτων,
- συστήματα ψύξης, θέρμανσης και φωτισμού,
- συστήματα Α.Π.Ε.,
- συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου.

Για τις επιχειρήσεις αναμένονται δράσεις ύψους 600 εκατ. ευρώ, με επιλέξιμες δαπάνες που θα περιλαμβάνουν:

- Την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών, δηλαδή το κέλυφος, προκειμένου να βελτιωθεί η θερμοδιαπερατότητα.
- Την εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης-ψύξης.
- Τη χρήση Α.Π.Ε. για κάλυψη ενεργειακών αναγκών.
- Την εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας.
- Την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας.
- Την εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης-εξοικονόμησης νερού.
- Τη διαχείριση απορριμμάτων.
- Τη χρήση έξυπνων ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς και άλλες υποστηρικτικές δράσεις. ■